

Posudek diplomové práce Petry Pokladníkové *Jazyk propagačních tiskovin*

Diplomantka pro svou práci zvolila svrchovaně aktuální téma jazyka propagačních tiskovin, tj. typu komunikátů, které zaujmají značnou část komunikačního prostoru současné češtiny a představují dynamickou a badatelsky přitažlivou oblast, protože se jedná o relativně nový typ komunikátů a protože tento typ komunikátů skýtá četné příležitosti pro vznik nových vývojových tendencí jazyka. Badatelsky vděčná jsou též jazyková specifika žánru.

Téma je uchopeno vhodnou, metodologicky sevřenou formou kvantitativní analýzy v rámci tradiční závislostní syntaxe. Výsledky kvantitativní analýzy jsou v analytické části práce průběžně uváděny do souvislosti s hledisky funkčními a komunikačními. Diplomantka v úvodních teoretických kapitolách dobře uchopila specifika žánru, plodně v nich čerpá z prací S. Čmejrkové. Podle specifik žánru pak vhodně volí příslušné jevy roviny syntaktické a morfologické a podrobuje je analýze. Vhodně též zužuje výběr zkoumaných komunikátů na tři sémantické okruhy.

Diplomantka v práci nesporně prokázala cenné badatelské dovednosti, které přímo vybízejí k dalšímu rozvoji autorky práce, k čemuž budiž využity následující náměty k obhajobě.

Podle údajů v práci byly k analýze nejprve použity materiály v množství od 120 do 280 kusů (str. 29) a jejich počet byl posléze redukován na 50 v každé sémantické skupině „z důvodu výběru kvalitního, autentického a prestižního materiálu“ (cit. tamtéž). Postrádám však v práci bližší vysvětlení kritérií redukce materiálu a citovaný úsek též implikuje selekci, která by ve výsledku mohla vést ke zkrácení jazykové charakteristiky žánru či k jednostrannosti (Které nekvalitní a neprestižní materiály byly vyřazeny? Ty, které obsahovaly hovorové, nespisovné, nářeční prvky? Které „neautentické“ materiály byly vyřazeny?).

Výběr morfologických a syntaktických jevů k analýze byl patrně volen s ohledem na specifika žánru, a to bezesporu vhodně, postrádám však v práci explicitní zmínku o této skutečnosti. Je např. intuitivně pochopitelné, že z hlediska syntaktické výstavby bude mít závažnou výpovědní hodnotu sledování syntaktických jevů, jako je typ přísudku, druhy přívlastku, vsuvky, výčty a zmnožení syntaktických pozic v několikanásobných větných členech. Přesto bych uvítal zdůvodnění, proč ostatní syntaktické jevy do analýzy nebyly zahrnuty (Měly zanedbatelnou frekvenci, nedokazovaly žádné specifické rysy žánru?).

Z práce je patrné, že diplomantka si je při charakteristice žánru velmi dobře vědoma nutnosti popisu struktury i jejích komunikačních funkcí. V práci je použita tradiční taxonomie komunikačních funkcí výpovědi a chvályhodně je přiznána nemožnost přesné kategorizace komunikačních funkcí v některých konkrétních případech. Vnucuje se zde otázka, zda použitá taxonomie komunikačních funkcí vyhovovala plně dosažení cílů práce, či zda by autorka uvítala její zjemnění,

přehodnocení, popř. zda by dokonce navrhla vlastní specifickou klasifikaci, která by charakteristice žánru prospěla lépe?

V posudku opomím nepříliš závažné a nečetné formální nedostatky (chyby v užití interpunkční čárky, opomenutá kurzíva, spojovníky místo pomlček a naopak atd.).

Doporučuji věnovat zvýšenou pozornost některým formulacím, zejména v závěru, např. poněkud neobratné *tento fakt [množství výskytu větných ekvivalentů] je determinován četností nadpisů a podnadpisů* (A šlo skutečně vždy o nadpisy a podnadpisy? Cit. ze str. 102, ale výskyt i mnohde jinde.); *v množství o jeden jev méně* (O jeden výskyt/doklad? Str. 103.); *z hlediska slovnědruhového akční letáky disponují nejvyšším množstvím proprií a substantiv látkových* (Skutečně byla nejčetnějším slovním druhem v analyzovaném materiálu propria? Str. 105.); *neobratné téma diplomové práce nese název* (str. 107) aj.

Diplomantka v práci prokázala patřičnou odbornou erudici, schopnost samostatně odborně pracovat a vhodně aplikovat metodologii oboru. Kromě uvedeného je z práce patrné nevšední zaujetí pro věc. Práce splňuje nároky kladene na daný typ kvalifikačního výstupu a doporučuji ji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení výborně.

V Plzni 23. 5. 2013

PhDr. Martin Prošek, Ph.D.
oponent